

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

_____ Ярослав ЛАЗУР

« ____ » _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ
СВОБОД**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітня програма	Право
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни **«Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **D Бізнес, адміністрування та право** спеціальності **D8 «Право»** освітньої програми **Право**.

Розробник: Бадида А.Ю., доцент, к.ю.н, доцент кафедри теорії та історії держави і права

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *теорії та історії держави і права*.

протокол № 1 від 28 серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Іван ПЕРЕШ

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 2 від 08 вересня 2025 року

Голова науково-методичної комісії _____ Павло ЧЕРЕВКО

© Бадида А.Ю., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,8 самостійної роботи – 4,2	1-й	1-й
	Лекції:	
	26	8
	Практичні (семінарські):	
	22	4
Вид підсумкового контролю: Денна форма навчання – залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового поточного контролю: модульна контрольна робота	Самостійна робота:	
	72	108
Форма підсумкового контролю: усна		

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод**» є вивчення змісту тексту Конвенції разом з Преамбулою та протоколами до неї (що сприймаються як єдине ціле) на прикладах рішень у справах, які визнані Європейським Судом з прав людини як класичні.

Крім того, з'ясування сутності та аналіз впливу різних рівнів правопорядків (національний, наднаціональний, міжнародний) на судові юрисдикції. Взаємодія конвенційної системи та правопорядку Європейського Союзу, та, відповідно, Європейського суду з прав людини та Суду справедливості Європейського Союзу.

Здобувач освіти повинен засвоїти основні поняття та методи тлумачення, що використовуються ЄСПЛ, а також підходи до їх розуміння у правовій доктрині.

Завдання навчальної дисципліни «Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод» полягає у поглибленні й розширенні здобувач освіти систематизованих теоретичних знань про основи прав людини, їх структуру та змістове наповнення, навчитися основам обґрунтування судових рішень; виводити аргументи з питань фактів та аргументи з питань права; публічне представлення результатів досліджень.

У процесі вивчення дисципліни майбутні правники набувають навичок творчого правового мислення та науково-дослідної діяльності; виробляють вміння розуміти та застосовувати наукові методи пізнання права; опановують засади найбільш фундаментальних проблем сучасного етапу розвитку правової системи суспільства та вдосконалення правового регулювання суспільного та державного життя.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК-9. Здатність працювати в міжнародному контексті;

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК-2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського союзу на правову систему України.

СК-3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК-4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК-6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК-7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК-9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК-10. Здатністю ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК-15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «**Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод**» вивчається на першому році навчання другого (магістерського) освітнього рівня і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньої програми «Право» опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання	ПРН 1
Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами	ПРН 2
Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження	ПРН 3
Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки	ПРН 4
Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Уміння аналізувати структуру рішення судів, наводити аргументи з позицій рішень у справах ЄСПЛ	ПРН 1
Знати розпізнавати систему судових рішень у рамках національного, наднаціонального та міжнародного правопорядків, а також знати про діалог між судовими юрисдикціями різних рівнів правопорядків	ПРН 2
Уміти користуватися пошуковими системами національних, наднаціональних та міжнародних судів, зокрема, сайтом ЄСПЛ -HUDOC та уміти знайти кожне рішення у справі ЄСПЛ.	ПРН 3
На основі конвенційної правової бази, отриманих знань з правової аргументації вміти заповнювати формуляр заяви до ЄСПЛ.	ПРН 4

<p>Уміти співставляти нормативну та інституційну складові у межах правопорядку Ради Європи та Європейського Союзу, зокрема, знати сутність установчих документів Євросоюзу та Хартії основних прав ЄС та їх взаємодію з конвенційною системою.</p> <p>Знати розмежовувати компетенцію Суду Європейського Союзу та Європейського суду з прав людини.</p>	PH 12
---	--------------

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Основними видами навчальних занять є: лекція, практичне заняття, самостійна робота, індивідуальна робота, консультація.

Види навчальних занять проводяться у таких формах: пояснення, розповідь, навчальна дискусія, самостійна робота.

Методи навчання: метод юридичного аргументу; порівняльно-правовий метод; пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; дослідницький метод; робота в малих групах тощо.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: заслуховування виступів у ході проведення семінарських (практичних) занять; виконання кожним із здобувач освіти індивідуального творчого завдання (есе), яке захищається у вигляді усної доповіді з питань досліджуваної індивідуальної теми у рамках навчальної дисципліни.

Форма модульного контролю: письмова (написання модульної контрольної роботи).

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
	10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Есе	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	10	50	100
		10	10	10	10			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	50
Модульна контрольна робота	1	50
Разом	6	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	40
Есе	1	10
Модульна контрольна робота	1	50
Разом	7	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру, в якому вивчається дисципліна, здобувач освіти повинні написати модульну контрольну роботу, що оцінюється у діапазоні від 0 до 50 балів.

Модульна контрольна робота здійснюється у формі надання усних відповідей на 5 запитань, кожне з яких оцінюється у 10 балів. Підсумкова кількість балів за модульну контрольну роботу складається із сукупності правильних відповідей на 5 запитань і не може перевищувати 50 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувач освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач освіти, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 35 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Переведення даних із 100-бальної шкали оцінювання у 5-бальну здійснюється в такому порядку:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Порядок оцінювання знань здобувач освіти за результатами заліку:

Оцінка відмінно (A) виставляється, коли здобувач дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання здобувач застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (B) виставляється здобувачу, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань здобувач застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (C) виставляється здобувачу, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли здобувач розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань здобувач освіти припускається помилок через недостатнє розуміння програмного матеріалу.

Оцінка задовільно (E) виставляється, коли здобувач не повністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань здобувач припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у здобувача.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється здобувачу, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило, такий здобувач виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється здобувачу, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань здобувачу дозволяється виставлення екзаменаційної оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре» та «задовільно». здобувач має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1.Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Загальна характеристика Ради Європи і системи Конвенції.

Конвенція - особливий міжнародний договір про права людини. Конвенція й інші міжнародні договори. Структура Конвенції: первинний текст і протоколи.

Тема 2. Преамбула Конвенції. Зміст ст. 1 і ст. 2 Конвенції.

Зв'язок Конвенції із Загальною декларацією прав людини. Поняття: дієва політична демократія, спільне розуміння прав і свобод людини, спільна спадщина, забезпечення колективного гарантування певних прав.

Зміст статті 1 Конвенції. Поняття "кожного", "юрисдикція Високої Договірної сторони, права і свободи, визначені в розділі I Конвенції. Практика ЄСПЛ. Юрисдикція держави в контексті статті 1 Конвенції. Принципи, встановлені його практикою стосовно презумпції територіальної юрисдикції.

Право на життя (стаття 2). Абсолютний характер права на життя. Протокол №6 (заборона смертної кари, винятки щодо війни і неминучої загрози війни). Пункт 2 статті 3 Конвенції. Протокол №13 (2002 р.) - останній крок до заборони смертної кари без винятків. Доктрина ефективного розслідування (процесуальний аспект статті 2). Позитивні обов'язки держави за статтею 2.

Тема 3. Зміст ст. 3 і ст. 4 Конвенції.

Заборона катування (стаття 3). Поняття катування. Нелюдське або таке, що принижує гідність покарання. Доктрина мінімального ступеня жорстокості. Умови тримання під вартою і стаття 3.

Заборона рабства і примусової праці (стаття 4). Поняття "підневільного стану", "примусової чи обов'язкової праці". Поняття "рабство" і "домашнє рабство". Робота (служба), яка не охоплюється поняттям "примусова чи обов'язкова праця" (п.3 статті 4).

Тема 4. Зміст ст.5 та ст.6 Конвенції.

Право на свободу і особисту недоторканість (стаття 5). Мета статті 5 - захист особи від свавілля. Строки ув'язнення. Випадки, коли особу може бути позбавлено свободи (п.1 статті 5). Права заарештованого (п.2 статті 5). Права заарештованого або затриманого за обґрунтованої підозри у вчиненні кримінального правопорушення (п.3 статті 5).

Право на справедливий суд (стаття 6). Поняття суду. Спроможність вирішити "спір щодо прав та обов'язків цивільного характеру". Критерії Ескелінена щодо державних службовців. Поняття суду. Критерії незалежності і безсторонності суду. Суб'єктивний і об'єктивний тести. Обмеження для преси і публіки до залу засідань. Презумпція невинуватості (п. 2 статті 6). Вплив публічних заяв у ЗМІ щодо "винуватості особи".

Тема 5. Зміст ст.7, ст.8, ст.9, ст. 10 Конвенції.

Принцип "ніякого покарання без закону" (п.1 статті 7). Поняття "кримінальне правопорушення". Поняття закону. Поняття "суворіше покарання". Кримінальні правопорушення відповідно до загальних принципів права, визнаних цивілізованими націями (п.2 статті 7).

Право на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8). Поняття "приватного життя". Поняття "сімейного життя". Право на самовизначення особи в контексті статті 8 Конвенції. Захист від таємного стеження за особою. Поняття житла і кореспонденції.

Свобода думки совісті і релігії (стаття 9). Поняття "релігії", свободи совісті, переконань. Релігійний одяг.

Свобода вираження поглядів (стаття 10). Обсяг свободи вираження поглядів. Обмеження на здійснення свободи вираження поглядів. Свобода самовираження користувачів "Інтернет" і захист репутації.

Тема 6. Зміст ст.11, ст.12, ст.13, ст.14 Конвенції.

Свобода зібрань та об'єднання (стаття 11). Поняття "мирного зібрання". Поняття свободи об'єднання. Свобода зібрань і захист демократії. Завчасне повідомлення про мирне зібрання.

Право на шлюб (стаття 12). Суб'єкти права на шлюб.

Право на ефективний засіб юридичного захисту (стаття 13). Поняття "ефективного засобу правового захисту в національному органі". Зв'язок "ефективності" юридичних засобів захисту і правила їх "вичерпання" згідно статті 35 Конвенції.

Заборона дискримінації (стаття 14). Протокол №12 до Конвенції (заборона дискримінації за будь-якою ознакою).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 7. Протокол № 1 до Конвенції.

Зміст ст.1 Першого протоколу до Конвенції. Захист права власності. Судова практика ЄСПЛ, що стосується захисту права власності.

Ст. 2 Першого протоколу до Конвенції. Право на освіту. Судова практика ЄСПЛ, пов'язана із захистом права власності.

Тема 8. Європейський суд з прав людини. Юрисдикція суду.

Європейський Суд з прав людини. Кількість суддів, посадові критерії, вибори судді ЄСПЛ. Строк повноважень судді ЄСПЛ. Структура ЄСПЛ (палати і Велика палата). Повноваження Великої палати. Юрисдикція ЄСПЛ. Міждержавні справи. Індивідуальні заяви.

Тема 9. Прийнятність індивідуальних заяв.

Суб'єкти подання індивідуальної заяви. Умови прийнятності (стаття 35). Поняття "вичерпання всіх національних засобів правового захисту". Строки подання. Індивідуальні заяви, які не розглядаються ЄСПЛ (п.2 статті 35). Індивідуальні заяви, які оголошуються неприйнятними (п.3 статті 35). Несумісність заяви з положеннями Конвенції. Явна необґрунтованість заяви. Наявність суттєвої шкоди, завданої заявнику.

Тема 10. Структура рішення ЄСПЛ. Обґрунтування.

Умотивованість рішень у справі. Консультативні висновки ЄСПЛ. Аргументи з питань факту у рішеннях ЄСПЛ. Аргументи з питань права.

Тема 11. Пілотні рішення. Рішення ЄСПЛ щодо України.

Поняття пілотного рішення, його характеристики. Основні проблеми, які стосуються України: невиконання пілотних рішень, жорстоке поводження з особами, які трималися під вартою, законність тримання під вартою.

Тема 12. Взаємодія Європейського суду з прав людини та Суду справедливості Європейського Союзу у сфері захисту прав людини.

Правовий статус Суду справедливості ЄС. Висновок Суду справедливості про відсутність правових підстав для приєднання ЄС до Конвенції. Співвідношення Суду справедливості ЄС та ЄСПЛ з національними судами держав.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Змістовий модуль 1.						

Тема 1. Загальна характеристика Ради Європи і системи Конвенції.	10	4				6
Тема 2. Преамбула Конвенції. Зміст ст. 1 і ст. 2 Конвенції.	10	2	2			6
Тема 3. Зміст ст. 3 і ст. 4 Конвенції.	10	2	2			6
Тема 4. Зміст ст.5 та ст.6 Конвенції.	10	2	2			6
Тема 5. Зміст ст.7, ст.8, ст.9, ст. 10 Конвенції.	10	2	2			6
Тема 6. Зміст ст.11, ст.12, ст.13, ст.14 Конвенції.	10	2	2			6
Всього годин за змістовий модуль 1	60	14	10			36
Змістовий модуль 2.						
Тема 7. Протокол № 1 до Конвенції.	8	2				6
Тема 8. Європейський суд з прав людини. Юрисдикція суду.	8	2				6
Тема 9. Прийнятність індивідуальних заяв.	10	2	2			6
Тема 10. Структура рішення ЄСПЛ. Обґрунтування.	12	2	4			6
Тема 11. Пілотні рішення. Рішення ЄСПЛ щодо України.	12	2	4			6
Тема 12. Взаємодія Європейського суду з прав людини та Суду справедливості Європейського Союзу у сфері захисту прав людини.	10	2	2			6
Всього годин за змістовий модуль 2	60	12	12			36
Усього годин	120	26	22			72

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Загальна характеристика Ради Європи і системи Конвенції.	12	2				10
Тема 2. Преамбула Конвенції. Зміст ст. 1 і ст. 2 Конвенції.	12	2				10
Тема 3. Зміст ст. 3 і ст. 4 Конвенції.	12	2				10
Тема 4. Зміст ст.5 та ст.6 Конвенції.	10	2				8
Тема 5. Зміст ст.7, ст.8, ст.9, ст. 10 Конвенції.	10		2			8
Тема 6. Зміст ст.11, ст.12, ст.13, ст.14 Конвенції.	10		2			8
Всього годин за змістовий модуль 1	66	8	4			54
Змістовий модуль 2.						
Тема 7. Протокол № 1 до Конвенції.	10					10
Тема 8. Європейський суд з прав людини. Юрисдикція суду.	10					10
Тема 9. Прийнятність індивідуальних заяв.	10					10
Тема 10. Структура рішення ЄСПЛ. Обґрунтування.	8					8
Тема 11. Пілотні рішення. Рішення ЄСПЛ щодо України.	8					8

Тема 12. Взаємодія Європейського суду з прав людини та Суду справедливості Європейського Союзу у сфері захисту прав людини.	8					8
Всього годин за змістовий модуль 2	54					54
Усього годин	120	8	4			108

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Преамбула Конвенції. Зміст ст. 1 і ст. 2 Конвенції.	2	
2.	Зміст ст. 3 і ст. 4 Конвенції.	2	
3.	Зміст ст.5 та ст.6 Конвенції.	2	
4.	Зміст ст.7, ст.8, ст.9, ст. 10 Конвенції.	2	2
5.	Зміст ст.11, ст.12, ст.13, ст.14 Конвенції.	2	2
6.	Прийнятність індивідуальних заяв.	2	
7.	Структура рішення ЄСПЛ. Обґрунтування.	4	
8.	Пілотні рішення. Рішення ЄСПЛ щодо України.	4	
9.	Взаємодія Європейського суду з прав людини та Суду справедливості Європейського Союзу у сфері захисту прав людини.	2	
Разом		22	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Загальна характеристика Ради Європи і системи Конвенції.	6	10
2.	Преамбула Конвенції. Зміст ст. 1 і ст. 2 Конвенції.	6	10
3.	Зміст ст. 3 і ст. 4 Конвенції.	6	10
4.	Зміст ст.5 та ст.6 Конвенції.	6	8
5.	Зміст ст.7, ст.8, ст.9, ст. 10 Конвенції.	6	8
6.	Зміст ст.11, ст.12, ст.13, ст.14 Конвенції.	6	8
7.	Протокол № 1 до Конвенції.	6	10
8.	Європейський суд з прав людини. Юрисдикція суду.	6	10
9.	Прийнятність індивідуальних заяв.	6	10
10.	Структура рішення ЄСПЛ. Обґрунтування.	6	8
11.	Пілотні рішення. Рішення ЄСПЛ щодо України.	6	8
12.	Взаємодія Європейського суду з прав людини та Суду справедливості Європейського Союзу у сфері захисту прав людини.	6	8
Разом		72	108

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – пакет Microsoft Office, сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», платформа «MOODLE», додаток GOOGLE MEET, корпоративна електронна адреса на домені UZHNU.EDU.UA.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Дудаш Т. І. Правова аргументація: загальнотеоретична характеристика : монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 744 с.
2. Лученко Д. В. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві України : монографія / Дмитро Валентинович Лученко, Наталія Анатоліївна Полях; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків : Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2024. 198 с.
3. Манукян В. І. Страсбурзьке право. Європейський суд з прав людини. Теорія, принципи, практика / Вячеслав Манукян. Київ : Норма права, 2023. 596 с. ISBN 978-617-7850-61-7
4. Право на освіту очима суддів Європейського Суду з прав людини: колективна монографія / за редакцією А.Ю. Бадиди та І.Є. Переша. Ужгород: «Аутдор-шарк». 2024. 140 с.
5. Тихомиров О. О. Права людини: інформаційний вимір : монографія / О. О. Тихомиров. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 304 с.

Допоміжна література:

1. Von Arnould, A., Von der Decken, K., & Susi, M. (Eds.). (2020). The Cambridge Handbook of New Human Rights: Recognition, Novelty, Rhetoric. Cambridge: Cambridge University Press. <https://www.cambridge.org/core/books/cambridgehandbook-of-new-human-rights/C283B7739E0A8B89565488554729AE06#fndtn-metrics>
2. Гончаров, В. Заборона дискримінації: питання законодавчого закріплення та застосування в Україні. Wroclawsko-Lwowskie Zeszyty Prawnicze. 2021. № 12. С. 157-167.
3. Дамірлі, М. Європейська конвенція з прав людини як ключовий елемент системи права Ради Європи. Право України. 2020. № 10: Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 60 років. С. 98-104.
4. Летнянчин Л.І. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні: проблеми теорії і практики /Л.І. Летнянчин. Харків, 2022. 211 с.
5. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб. / Л.Р. Наливайко, К.В. Степаненко, Є.М. Щербина. Дніпро: ДДУВС, 2020. 260 с.
6. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. О. Б. Онишко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
7. Нотатка для заповнення формуляру заяви. Рада Європи. 2018. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Notes_UKR.pdf
8. Посібники Європейського суду з прав людини щодо застосування окремих статей Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Верховний Суд України. Офіційний веб-сайт. URL: [https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/04041CB11A2E814EC2257F9900411906](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/04041CB11A2E814EC2257F9900411906)
9. Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи / Упоряд. Ю.К. Качуренко. 2-е вид. Київ: Юрінформ, 2022. 200 с.
10. Пушкар П. В. та Бабанли Р.. Загальні питання розуміння і застосування практики ЄСПЛ. Київ: Норма права, 2022. 168 с.
11. Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>
12. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 328 с.

13. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: навч.-посіб./ [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.] ; за заг. ред. І.В.Яковюка. Харків: Право, 2021. 374 с.
14. Тертишник В. М. Права і свободи людини. Підручник. Київ. Алерта, 2022. 432 с.
15. Ткачук О. С. Класифікація елементів права на справедливий суд: національна теорія та практика Європейського Суду з прав людини. Прикарпатський юридичний вісник. 2021. Вип. 1. С. 71-77.
16. Формуляр заяви до ЄСПЛ /ECHR Application form. URL: <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/forms&c>
17. Яковенко А. В. Європейська практика розгляду справ Європейського суду з прав людини щодо невиконання судових рішень в Україні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. Вип. 3. С. 137-139

Нормативно-правові акти України:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року, зі змінами і доповненнями, внесеними протоколами № 11 і № 14 до Конвенції URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
2. Загальна Декларація прав людини : прийнята Генеральною Асамблеєю ООН в резолюції 217 А (III) від 10 груд. 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права : прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 груд. 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права : прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 груд. 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
5. Перший протокол від 20 березня 1952 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_535#Text
6. Протокол № 2 від 6 травня 1963 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_854#Text
7. Протокол № 4 від 16 вересня 1963 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_059#Text
8. Протокол № 6 від 28 квітня 1983 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_802#Text
9. Протокол № 9 від 6 листопада 1990 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_170#Text
10. Протокол № 12 від 4 листопада 2000 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_537#Text
11. Протокол № 13 від 3 травня 2001 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_180#Text
12. Протокол № 14 від 13 травня 2004 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_939#Text
13. Конституція України: від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
14. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV: станом на 27 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
15. Цивільний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV: станом на 27 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
16. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III : станом на 19 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
17. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI: станом на 16 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
18. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747- IV: станом на 18 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
19. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII станом на 18 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
20. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

21. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»» від 31 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784-2006-п#Text>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. <https://hudoc.echr.coe.int/ukr> - офіційний сайт Європейсько суду з прав людини.
2. <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini> - рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини.
3. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
4. <http://www.president.gov.ua> - офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
6. <http://www.court.gov.ua> - офіційний веб портал судової влади в Україні.
7. <https://supreme.court.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
8. <http://www.ccu.gov.ua/> - офіційний веб-сайт Конституційного суду України.